

Dato: 28. august 2025

Til: Miljø – og Fødevareklagenævnet

Fra:

Knud Erik Hansen, formand, DN København - knuderik@dn.dk - 40404344

Ole Damsgaard, næstformand, DN København - ole.damsgaard@outlook.dk

Birgitte Bang Ingrisch, fredningsleder, 61691822, bbi@dn.dk

Uddybet klage over fredningsafgørelsen af 2. juli 2025 for Amager Fælled

DN skal hermed indgive klage over Fredningsnævnets afgørelse af 2. juli for Amager Fælled. Vi har den 30. juli 2025 sendt en foreløbig klage med angivelse af, at vi inden udgangen af august vil fremsende en endelig klage. Det gør vi hermed.

Balancen mellem natur og rekreation

Amager Fælled rummer særdeles værdifuld natur med mange sjældne og truede arter samtidig med, at fælleden med sin beliggenhed giver storbybefolkningen en helt unik mulighed for tæt adgang til naturoplevelser, viden, glæde, rekreation, friluftsliv m.m. Og med en buldrende biodiversitetskrisse, der truer med at udslutte en lang række arter, er der brug for at befolkningen får nem adgang til naturen og derved et kendskab til alt det, som vi er ved at miste. Amager Fælled tilbyder således en helt enestående mulighed for, at biodiversitet i både bred og meget konkret forstand formidles til befolkningen, lige der hvor de bor.

Områdets placering i byen øger presset for faciliteter og rekreative funktioner i området. Det er derfor væsentligt, at fredningen fastholder, at Amager Fælleds rekreative værdi er adgangen til naturen, så den kan fremme bybørns forhold til natur og biodiversitet, som de ellers ikke møder i byen. Og denne værdi må ikke mindskes ved at lægge organiserede funktioner og faciliteter ind, som i realiteten gør indhug i naturen.

Fredningens formål

i §1, hvor der står: *"Fredningen har ifølge forslaget til formål at sikre en opretholdelse og muliggøre en forbedring af områdets biologiske, biodiversitetsmæssige, landskabelige og rekreative værdier under hensyntagen til de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til området. Fredningen skal sikre og regulere almenhedens ret til færdsel i området og dets anvendelse til naturoplevelser og - formidling samt fritidsformål i øvrigt"*

Den første del af denne formålsformulering præciserer den rekreative funktion knyttet til området som naturområde. Tilføjelsen *"samt fritidsformål i øvrigt"* er så bredt formuleret, at de få ord underminere den første del af formålet. Den åbner i teorien for uvedkommende fritidsformål og ophæver, at det skal være rekreative aktiviteter knyttet til området som naturområde.

DN finder, at det i fredningens formål præciseres, at det alene er rekreative funktioner der knytter sig til området som naturområde.

I fredningen er der nogle centrale elementer, hvor den rekreative funktion går ud over områdets værdi som naturområde. Det gælder især for det naturcenter (§3 stk. 4) der tillades – ikke kun til formidling – men også støtte til organiserede friluftsmål, som løb og tilsvarende for bygningen (§3 stk. 1) til såkaldte basale faciliteter.

Det gælder også ved yderligere etablering af kolonihaver som §3 stk. 3 giver mulighed for.

Stien hen over strandengen

Etablering af den forslåede nye sti hen over strandengen vil være et alvorligt indgreb i den naturværdi, som fredningen bør værne om. Det bygger desuden på tidligere forudsætninger om skoleopland, som ikke eksisterer i dag. Den tager heller ikke hensyn til, at der allerede er stier som kan tilgodese behovet for forbindelser til Sundby metrostation og at Bella metrostation er et reelt alternativ for beboere i den nye Fælledby.

Den må have samme bredde om den sti den skal være en forlængelse af. Den skal anlægges, så den ikke er til hinder for naturpleje med dyregræsning, og dens endelige udformning og traces skal godkendes af Fredningsnævnet. Den skal dog ifølge fredningsforslaget anlægges som en forlængelse af den eksisterende sti.

En ny sti, som foreslået tilladt hen over strandengen, vil, uanset en hensynsfuld gennemførelse, gøre skade på området som naturområde, da den vil fragmentere området yderligere.

DN mener ikke, sådan som det er angivet flere steder, at det er et lovkrav, at fredningen skal give mulighed for, at der anlægges en sti hen over strandengen – og ej heller, at den skal ligge i forlængelse af den allerede eksisterende sti.

Den er hertil aldeles unødvendig. Der er allerede stier, der man kan bruge. De giver til Sundby station en tur på 675 m mod 290 m med en ny direkte sti. På cykel er det 1-2 minutter længere og endda ud af en cykeltur, der i praksis samlet er en del længere. Det er ude af proportioner at gribe så alvorligt ind i et naturområde, som strandengen, for en så lille tidsgevinst. Hertil kommer at de fleste beboere i den planlagte bebyggelse vil have kortere vej til Bella station.

Da stien blev lanceret var det planen for skolen på Lærkesletten, at skoleoplandet udenfor Fælledby skulle ligge nord for Fælledby. Det indgik i begrundelserne for ønsket om stien samt lovforslagets bemærkninger, at den skulle tilgodese "særligt børn der skal til og fra skole og fritidsinteresser".

Siden er det besluttet, at skoleoplandet udover Fælledby skal være Ørestaden syd for Vejlands Allé, og at området nord for skolen *ikke* skal være skoleopland. Det betyder, at ca. 1000 af de 14-1500 elever til den planlagte skole kommer sydfra. Den i fredningen angivne sti vil derfor ikke være relevant for deres skolevej. En sikker vej for dem vil være en tunnel under eller en bro over Vejlands Allé.

Det vil også kunne være end del af en sikker vej til Bella Station (områdets anden metrostation). Den vil i øvrigt kun være ca. 150 meter længere (dvs. ca. 450 meter) end den i fredningen anviste sti til Sundby Station.

DN finder ikke, at miljøvurderingens vurderinger af stiens negative konsekvenser er dækkende, bl.a. fordi den vil fragmentere det værdifulde naturområde den går igennem. Strandengen er den sidste rest af den oprindelige kystnatur nord for Vejlands Allé.

I et notat Nr. 25: 31. marts 2021: "Betydningen af byggeriet af "Fælledby" for biodiversiteten på Amager Fælled" fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi beskrives biotopen med følgende:

"Her findes en lille rest af intakt fugtigt græsland af den type, som tidligere dækkede meget store arealer langs hele Amagers vestkyst. I dette område forekommer et enestående liv af sjældne planter, svampe og insekter, eksempelvis planterne brændeskærm, trævlekrone, blågrøn star, hedelyng, knoldet mjøldurt, enghavre, hjertegræs, hare-star, trenervet snerre, jordbær-kløver, vrietorn, stivhåret ranunkel, høj stenkløver, vår-star, kødfarvet gøgeurt, sump-hullæbe, slank blærerod, almindelig mælkurt, hunde-viol, slangetunge og ægbladet fliglæbe, samt svampen jensens vokshat (globalt sårbar, VU), plus en lang stribe andre

vokshatte, rødblade, jordtunger, bruskhatte mv. Endvidere forekommer sjældne insekter som kridtugle, lille og seksplettet køllesværmer, iris, det hvide w og mange sjældne arter af vandbiller i temporære damme. Af padder og krybdyr kan nævnes snog, spidssnudet frø (Bilag IV) og stor vandsalamander (Bilag IV). Mange af disse arter har deres eneste levesteder i Storkøbenhavn på lokaliteten og nogle af dem er nationalt sjældne.”

Det er en unik biotop, som ikke bør udsættes for en bred grussti. Den bør derfor bevares uden en belastning fra stien og uden fragmentering.

DN finder på den baggrund, at stien bør udgå af fredningen som en mulighed.

Bygningerne

De i fredningen tilladte bygninger på 300 kvm i delområde bør ikke tillades. En stor del af de funktioner bygninger skal rumme er ikke til naturoplevelser, men til almindelige friluftformål, og bestemmelserne rummer mulighed for, at de kan få karakter af et anlæg til organiseret idræt. Bestemmelserne for deres anvendelse er meget åbne - til uspecificerede friluftsformål og omklædning.

De rummer typisk også funktioner, som vil lægge beslag på et større areal end de 300 kvm, som bygningerne fylder, så som belysning langs veje og omkring bygninger, p-arealer, hegn samt udendørs funktioner, som erfaringsmæssigt opstår over tid. Samlet vil dette mindske områdets karakter af natur.

DN finder derfor, at område A bør indgå som et naturområde i fredningen – og dermed uden de angivne bebyggelsesmuligheder.

Den i §3 stk. 1 angivne bygning bør være reserveret til basale funktioner som toilet, information og til opbevaring af grej til aktiv udendørs naturformidling og uden faciliteter til omklædning.

Den belastning af Amager Fælled, som de uspecificerede friluftsfunktioner i bygningerne angives til, bør i øvrigt vurderes sammen med den ekstra belastning af Amager Fælled, der kommer fra bebyggelsen Fælledby.

Kolonihaver

DN finder ikke at etablering af nye kolonihaver er i overensstemmelse med fredningen af Amager Fælled som naturområde. Den voksende befolkning i København siden den eksisterende frednings tilblivelse bør medføre, at arealerne reserveres til alment tilgængelige naturområder og *ikke* til kolonihaver, der prioriterer områderne til en lille gruppe borgere.

Bonusbestemmelsen

DN finder ikke, at den i §7 angivne bonusbestemmelse bør være der. Der er i fredningen foranstaltninger, som er markante indgreb i naturen og som ikke i fredningen er tilstrækkeligt og konkret vurderet til at aflyse den lovgivning, der foreslås aflyst. Det bør derfor være muligt at bruge de angivne love til de foranstaltninger, der indgår i fredningen.

Endelig vil DN foreslå, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet i sin afgørelse strukturerer fredningsbestemmelserne på en mere overskuelig måde, således som fredninger i dag generelt struktureres. Som Fredningsnævnet har udarbejdet fredningsbestemmelserne, er det noget uoverskueligt at få overblik over de enkelte fredningsbestemmelser.